

THE
BEATLES

1

ASLI TAMACI

Kök Salmak

Hep gezmekte idi aklım, sadece bir çıkış, evden, bu şehirden, çocuklardan, aşklardan, sevgililerden, olmayanlar ve olanlardan bir kaçış... Bir zamana koyamadığım, her gün olsa kaçır giderim yollara.

İlk defa evde oturmak istiyor canım bugünlerde. Evim, arkadaşlarım, sevgilim, çocuklarım aslında sadece oturmak istiyorum. Gitmeden, gidişlerimi yazmak. Her gidişin bir dönüşü olduğunu ve bunun beni hep hüzünlendirdiğini biliyorum. Bu sefer hüzün olmadan sadece yerimde kalmak dilediğim.

Yerimde kalmak aslında en zoruymuş. Hep bildik tanıdık dediğim, öğrenilecek bir şeyi de kalmadı dediğim, kuytuları varmış evimin. Bozulmuş, yıpranmış ama bana kendini göstermemiş acı çeken mobilyalar, kırık dökük dolaplar, hüzünleriyle beni bekliyor, bana sesleniyorlarmış.

Her 6 ayda topladığımı düşündüğüm evimin içi ne kadar da karmaşa ile dolmuş fark etmemişim. İlk defa gitmek değil de kalmak istedim. Tek tek

bu hüznüleri yaşamak, sevinçleri duymak için. Çocuklarımı özlemişim. Onları eskiden yanımda taşırken artık taşımaz oldum. Onlar tatile, ardından ben. Ne kadar tanıdığımın emin, her buluşmanın heyecanı geçtikten sonra bir tür aile bağı.

Aile bağı, ailenin kanıksanması gibi anlaşılmalı. Kanıksamaların dışında bir de ön yargıların toplandığı bir toprak haline gelmiş düşüncelerim. Onların içleri nasıl, düşünmemişim: kıyafet, yemek, okul, ihtiyaçlar karşılandı mı tamam zannetmişim.

Sitenin bahçesinde, havuz kenarında toplanmış kadınlar; çocuklar ortada anneler kendi hallerinde. Hiç aldırılmayan anneler, hizmetlilerden rica “bir bakıversene Cengiz ne yapıyor? Hadi kızım”. Nasıl bir annelik bu diye aklımdan geçirirken allahın içeri fitness odasına girmişim, Cengiz kaptırıyordu eli koşu bandının kenarına. Bir hışım dışarı fırladım, sinirli ve öğretici olmak da istemiyordum. “Oğlunuzun kolu makineye sıkışacaktı, biraz dikkat etseniz.” “Sağ olun, ben kızını gönderdim o bakar, dert etmeyin siz; oturamaz mısınız?” Nasıl otururum, dedim kendi kendime ve teşekkür edip çekilirken kendi köşeme ne kadar çok yalnızlıklarında ve kendilerinde bıraktığımı gördüm çocuklarımı.

Fark etmiyoruz oturmadıkça, hep gidilesi yollar, hep bulunası servetler, hep bilinmesi gerekenler, ne kadar biliyoruz ki kendimizi, kendi çevremizi. Hediyeler bile zor oldu. Alınacaklara karar verirken ne kadar tanımadık olduklarını görüyorum. Sürprizlerin bir anlamı kalmıyor sanki.

O gözlerdeki sevincin yerini “teşekkürler anne, çok istemiştim bunu” gibi kısa bir gülümseme alıyor, ama içte bükülen dudaklar.

Kalmak istedim, sadece kalmak. Yeniden bir hayat kurmak için. Yeni hayatı her gün dolu dolu yaşamamanın ne olduğunu anlamak için. Gitmek yerine kalarak bakmak istedim, bir ağaç gibi. İçinde de dışında heybetli. Kök salarak büyümenin ihtişamını tadabilmek için istedim kalmayı.

Noel öncesi bir ağacı süslemek, yıldızları saymak, çimlere uzanıp da dünyayı aynı yerden görmek, anlamak istedim.

Yapılacak işlerin beni terk ettiğini, yaşamam için yer açtıklarını gördükçe tüylerim ürperdi. Korktum, boşluğumdan, yalnızlığımdan, olmadığım ve olduğumu görmekten. Kendini tanımak diğerlerini tanımaktan daha da zormuş meğer. Ya sevmezsem bulduğumu, kime vereceğim. Yenisi ile nasıl değıştireceğim. Nasıl kucaklayacağım kendimde olanı.

Ayna koysam her yere, sarılamam ki. Kızmak da zor. Kendi kendine bağrana, konuşana deli derler. “Âdemoğullarına, Havvakızlarına kendilerini keşfettiren bir serüven” diye yazmış Elif Şafak Firarperest adlı kitabında. “Köklenmeyi öğrenmeden, dallarınızı nasıl kullanacaksınız!” demişti Tai chi hocam.

Doğum sancısı bile artık saatlerle sürmüyor, istersen yaptır sezeryanı kurtul. Kabuđu kırıp da dışarıya bakabilmek ve olmak istediklerimizi

gerçekleştirebilmek, akıntıya bırakmak kadar zormuş. Kontrollü bir değişiklikte bile listenin her geçen gün uzaması, ilk anda sanal sandığımız, sonunda ise içine çeken bir girdabın eşiğine getiriyor bizi.

Bu sancıyı bir kez yaşamak da yaşam için yeterli değil her gün yeni bir sancı ekleniyor mönüye. Mönünün acılı kısmını mı, ara sıcakları mı yoksa tatlıları mı yiyeceğimiz ise bize bırakılmış durumda. Ya acı yiyip acı çekeceğiz, ya da tatlı yiyip şişmanlayacağız.

Dünya lezzetlerini bu seferde mutfağında denemeyi, sabit kalarak öğrenmeyi seçtim, aralık ayının bu sıcak hafta sonunda.

NALAN GÜVEN

Pembe Duvarlı Yalnızlıklarda Seni Yazmak

Tek benzerliği duvarları pembe boyalı odanın rengi mi? Ya da ikinci el bir longplaydan yayılan Louis Armstrong' un kalın ve çatlak sesi ile kendi pembe yalnızlık akşamlarımızda dinlediğimiz şarkılar mı? Belki de tarihi haftalar öncesine ait bir K dergisinde okuduğumuz esrarkeş bir anarşistin yazdığı, 'Ölümü Anlamak' adlı isyan şiirinde saklı düşüncelerimiz ve birçoklarına göre modası geçmiş kitaplar arasında aranılan hayata dair yeni keşiflerimiz.

Sözlerini anlayamadığın bir şarkının notaları arasında ortak bir âleme geçiş olmalı seninle zamanı geriye döndürmek ve aynı tutkuyu hissedebilmek. Yazmak... Yazmak... Durup dinlenmeden, anlamlı anlamsız cümleler kurmak... Ortak olanı bir anlığına yakalamak... Yan masadan kulak misafiri olanların anlamlandıramayacağı cümleleri birbirine bağlamak kadar bir bütünü oluşturabilmek.

İşte bu... Ayrı mekânlarda, farklı iklimlerde Tanrı dışında şahidin olmadığı bir hayatı seninle paylaşmak... Adı her ne ise konuşmadan anlaşmak... Mutluluk üzerine felsefi söyleyişlere dalmadan, şikâyet

etmeden yol almak. Kendini affederek... Suskun... Yalnız... İki kişilik bir bütün bu, keşfedilmemiş bir hayat diliminin bize ait olanı.

Biz... Sen, ben ve pembe duvarlı yalnızlıklar...

Siyahımın rengârenk bir kuşağa dönüştüğü serçe parmağında olabilmek kadar sana ait olmanın hayali bu... Gerçek olmayacak kadar düş... Düş olmayacak kadar sahici... Kendini hapsedtiğin duvarların arasında gözüne değen her bir objenin içinde olabilmeyi isteyecek kadar bencilce bir tutku bu... Cam bir fanusun içinde... Okunmuş kitaplar arasında... Çekmecenin herhangi bir köşesinden ya da ne zamandır giyilmemiş bir gömleğin cebinden ansızın çıkabilme isteği bu...

Ve seni yazmak yalnızlığı pembeye boyayarak varlığını odama katana kadar... Sen olana kadar yazmak...

TUBA TORUN

Sırlı Oyunlar (!)

Laf arasında kalbimize çimdik atan yeni kelimelerimiz var artık. . . Eski zamanlarda, henüz her şeyin bu kadar gözü kara bir hisle yaşanıp tüketilmediği zamanlarda, kullanılmadan önce birkaç kez düşünülmesi gereken, kutsanmış, sırlı kelimeler. . .

Aşk. . . İnanç. . . Güven. . . Sevgi. . . Artık çok uzaklarda yaşayan kelimeler sanki. . .

Onlar uzaklaştıkça her geçen gün bize daha çok yaklaşan bir kelime daha var: Yalnızlık. . .

“Özlem” bile yok ortalıkta. . . Biri saçından tutup sürükleyerek götürmüş sanki o kelimeyi de. . . Yüzünü dağıtmış, hırpalamış, bambaşka bir şekle sokmuş sonra itip önümüze fırlatmış gibi. . . Bu paramparça hisle ne yapacağını bilemez olmuş, neyi özleyeceğini şaşırılmış insanlar var artık etrafta. . . Aynada gözlerinin içinin gerçekten gülmediğini görmüş, bir yumruk da kendisi savurup aynasını çatlatmış, sonra yalnızlığa bir ısıklık çalıp yanına çağırılmış, çok yakın arkadaşlık teklif etmiş insanlar . . .

Yalnızlık elimize yapıştıkça, yüzümüze de bulaştırmak istiyoruz hastalıklı bir hisle. . . Kanlı bir arkadaşlık bu. . . Ve bencil. . . Ve kıskanç. . . Sen başkasının gözlerine baktığında, havaya iki el kurşun sıkıp korkutarak

vazgeçirten biri. . . O çok uzaklarda yaşayan aşkın, mutasyona uğramış hali yalnızlıkla olan bu ilişki. . . O sırlı kelimelerin ne kadar uzakta olduğunu anlamamızı sağlayacak bir şey geldiğinde başımıza; her defasında, “Tamam, sakın ol. Bak ben buradayım, ve hep burada olacağım. Gitme artık o sırlı kelimelerin peşinden!” diyerek daha da sıkılaştırıyor bizi ona bağlayan prangayı üstelik. . . Nereye gitsek peşimizden sürüklüyoruz ve bazen koyuverip biz takılıyoruz onun peşine.

. . .
Kim istedi böyle olmasını? Tanrı istemiş olamaz. . . Gizliden gizliye ona sığınmayı her geçen an daha çok istiyoruz çünkü. . . “Ne yani? Bunların hepsi makineler yüzünden mi?” diye soruyorum kendime. . . “O kadar çok makine var ki etrafta, bizim düşünmeye ihtiyacımız kalmıyor ki!” diyorum. Düşünmek de başkalaşım geçirdi hem. Hissiz düşünceler bunlar. . . Tilkice bile değil. . . Taktik oyunları dolu mektuplar gönderiyoruz dua niyetine Tanrıya ve sonra posta kutumuza geri dönen boş zarflarla karşılaşınca yine O’na öfkeleniyoruz. . . Hal böyle olunca, ister istemez bir basamak daha atlayıp “arayış” moduna geçiyoruz ve bu kez ortaya “The Secret” kitapları, Mevlana felsefeleri, “ıssız” film kareleri, “Herkes öldürür sevdiğini. . .” beylikleri dökülüyor. . . Bunları okuyarak, izleyerek ehlileştirmeye çalışıyoruz en yakın arkadaşımızı. . . Bir süre susuyor; fakat en ufak açığımızı yakaladığında bu defa dört el sıkıyor silahı. . . Ne de olsa maskeli modern zaman bilgeleriyiz biz artık, üstelik uzaklara bakan gözlerimiz de var , hemen eğmeyiz başımızı (!) Ve böyle akıp giden, acıda çıtayı yükseltme hamleleriyle dolu film karelerine sahip oluyoruz. . .

O yüzden belki de geçmişe dönüp baktığımızda o klişe tebessüm olacak suratımızda. . .

Aşksızlıktan kıvranırken ve bu arada aşkın yalan olduğuna dair atılan nutukların bini bir para iken, bir türlü gelemeyen o prensi/prensesi daha ne kadar yaşatacağız içimizde? Bu ne çelişki ah bu ne ızdırap şeklinde yuvarlanıp giderken, arada can sıkıntısından elini tuttuklarımızı sevmeye çalışmaktan ne zaman “kurtulacağız”?. . . Eğlenceli olsun diye adı “Ben maço severim”lere, “vur kaç”lara dönüşen bu uyuşturucu “oyuncuk”lardan ne zaman bıkacağız?. . . Çoktan bıktık belki de. . . Ama sevmeyi de unuttuk. . . Tam da sevilesi bir insan çıktığında karşımıza ışık görmüş baykuş gibi oluyoruz! Ne yapacağımızı bilemeyince de gerisin geri kendi ormanımıza kaçıyoruz. . . Bildiğimiz yere. . .

Bir de şu “yaşayarak öğrenme” felsefesinin çivisi çıkarmış durumdayız. . . Birçok şeyin “normal”leşmesi sebep oldu buna. Kendimize yaşattığımız her kandırmacanın sonunda “Eh. . . Canım sağolsun. Çok şey öğrendim ne de olsa. İyi ki de yaşadım!” gibi düşüncelerle oyalıyoruz kendimizi. Tabi ki başımıza gelen kötü olaylar öğreticidir, hatta “hayırlısı” bile olabilir(!). Fakat aynı şeyleri tekrar tekrar yapıp üstünü bir de yaşayarak öğrenmek boyasıyla kapatmak da neyin nesi? Bunun adı duyarsızlaşmak değil de ne peki?. . . Ataların “Bir musibet bin nasihattan iyidir” sözü eskilerde kaldı. Şimdilerde musibetlerle nasihatlar birbirine karıştı. Sınırlar, prensipler vardı, kayboldu. . . İşte “tek tip”leşmenin temelleri de bu şekilde atıldı. . . “Cesaret” kendi anlamını yitirdi ve miyavlayan aslanlar türedi. Eskiden delikanlılık silah göstermek değil, mümkün olduğunca silah göstermemektir. Ve silah yürek demektir. Yürekli insana

da saygı duyulurdu. . . Şimdilerde saygının tek ölçütü “para” oldu. Para eskiden elin kirydi, şimdi hayal kapısından giriş bileti. . .

Velhasılı çok şey değişti. . .

Peki ya “zaman”? . . Bizler kör bir hırsıla ona buna saldırırken akıp giden zaman. . . Hayatla vedalaşırken içimizin rahat olup olmayacağını umursuyor muyuz bu hengamede? Ha bir de vicdan meselesi var tabi. . .

Onu kalbimizin hangi kuyularına sığıştırdık acaba?. . . Ya da sığıştıramadık. . . Çoluęa çocuğa karışmanın dahi çok lüks bir hayal olduğu bu zamanlarda, tutun ki çoluğa çocuğa karışsak bile, ne anlatacağız torunlarımıza sıkıştırmış vicdanlarımızla ve bastırılmış saflığımızla? . . .

Tablo tepeden bakıldığında her ne kadar iç açıcı görünmese de tüm bunlar kaçınılmaz. . . Geliřen toplumun bize getirdiği bedeller. . . Nimet-külfet meselesi yani. . . Bundan yüz yıl öncesine değil, bir saniye öncesine dahi dönemeyeceğimize göre. . . Belki de yapılması gereken yalnızca; birazcık “hakikaten” düşünmek, kendimizi “hakikaten” eleştirmektir. Dünyada olan onca acı şeyi görmezden gelmemek, kendimizi -her halimizle- sevmeyi öğrenmektir. . . Ne olursa olsun bir gün toprağa karışacağımızı unutmadan, “Ben çok farklıyım” diye –tabiri caizse- kasmadan “hakikaten” gülümsemektir. . .

Belki de her şey bu kadar basittir. . .

SCRIPTOMAX

Halil Gökhan

*Bazı yazma hastalıkları üzerine
tanı ve tedaviler*

SCRIPTOMAX / Halil Gökhan

(...)

Dönüş yolu

Yazar dostuma dönüşün olmadığını söylediğimde gülümsedi. O, tatillerin çeşitlerinden söz ederken, gerçek hayatı yaşamak adına çıkılması gereken tatilden dönüşün olmadığını sözünü keserek belirttim. Yemek ve güzel sohbet boyunca neden bu denli kenarda kaldığımı, bunun bir tercih olduğunu bildiğini, ama doğru olmadığını söyledi durdu. Ona göre yazarların hayata çıkış kapısı olan yayınevlerinin son derece hoyrat şekilde çalıştığını, buna anlam veremediğini de ekledi. Oltasız balık tutmaktan, buna rağmen balıkçı adını almaktan söz etti. Ve dilinin altındaki baklayı çıkardı. En büyük dileğinin onu keşfeden bir yayıncının yüklü bir harçlıkla yazı tatiline göndererek yapılabilecek en iyi işi çıkarmasıydı. Dostum kendine, yazarlığına güveniyordu, ama konu ve hikâye seçimini ise tamamen yayıncısına bırakıyordu.

Güzel bir anlaşma. Ütopik bile değil. Uygulanabilir. Nereden mi biliyorum? Yaklaşık on senedir ben bunu yapıyorum. Bir eksikle: Yüklü harçlık. Kendimi dünya kurar gibi hissettiğim zamanlar oldu, ilk zamanlardı bunlar; arada on seneye yakın zaman geçti, tıpkı 15 senede yatırımını ödeyen bağcılık işi gibi bir yazarla ortaklık projem de ürün mevsimine girdi giriyor.

Yazar dostum, her şeyi çok iyi bilemeyeceği için, ki büyük şehirdeki çok yazar da farkında değildir bunun; bir kurumun bu işi yapmasını istiyor. Ve de onu seçmesini,

değerlendirmesini. Bu çalışma bireysel ve bağımsız olarak yapılırsa daha rekabetçi, rasyonel bir ortam yaratıyor yazar ile onun zihinsel-entelektüel-kültürel finansörü arasında.

On sene önce birkaç yazar dostumla, aralarında kendi kitaplarımın olduğu, dönüşü olmayan bir tatile çıktık.

yazarlara yazar olmak isteyenlere yazarlara yazamayanlara

BU DERGI YAZIYOR

YAZIYOR

yaziyor@yaziyordergi.com